

Estils

LAURA SAULA
BARCELONA

“Xim ximini, xim ximini, xim xim, xerí/i mil xemeneies fumegen per mi / xim ximini, xim ximini és la cançó/dels que les netegen de sutge i carbó...” Qui no recorda el Bert, el carismàtic escura-xemeneies interpretat per Dick van Dyke a la pel·lícula *Mary Poppins*? Acompanyat pels seus llargs raspalls i amb la cara bruta de carbó, cantava i ballava per les teulades de Londres: era l'escura-xemeneies més rialler

Segons seguia la cançó, “la sort tindrà si li dono la meua mà / qui em besa a mi serà més feliç”. Dues frases que no són casualitat, perquè als països del nord i de l'est d'Europa, indrets on tradicionalment s'ha fet i encara es fa un ús extensiu de les xemeneies particulars, es creu que tocar un netejador de sutge porta bona sort. Sense anar més lluny, a la Gran Bretanya es considera que si una núvia veu un escura-xemeneies el dia del casament, tindrà un bon matrimoni. La superstició arriba a l'extrem que fins i tot es lloguen aquests professionals perquè assisteixin a la cerimònia.

Un ofici vigent

Als països del centre i l'est d'Europa els netejadors de sutge encara van vestits com antigament, de negre i amb un barret de copa. A Alemanya, a més, un dels regals més populars del dia de Cap d'Any és una imatge d'un escura-xemeneies, ja sigui en forma de galeta, caramel o petit complement. Sense oblidar el popular joc de cartes infantil Schwarzer Peter (En Pere Negre), que consisteix a aparellar oficis i en què el més representatiu és el del netejador de sutge.

El fet és que, més enllà de si dona sort, la figura de l'escura-xemeneies està molt ben integrada en el mercat laboral d'aquests països. La professió compta amb una regulació oficial, escoles especialitzades i associacions importants, com el britànic Institute of Chimney Sweeps, l'institut d'escura-xemeneies. Per si això no fos prou, els netejadors de sutge tenen festivals anuals propis, que se celebren pel volts de l'1 de maig, com el Sweeps Festival a Rochester, Anglaterra, o el Chimney Sweeps Festival de Santa Maria Maggiore, a Itàlia.

Escura-xemeneies catalans

A casa nostra la situació és diferent. A Catalunya no hi ha més de cinc petites i mitjanes empreses que s'hi dediquin, i no disposen de cap gremi especialitzat ni d'un mercat regulat. Tot i això, els habitatges on és costum seure a la vora del foc haurien de comptar amb l'assistència d'un escura-xemeneies.

Les xifres donades pels Bombers de Catalunya així ho demostren: el 2013 hi va haver 977 intervencions en incendis causats pel mal manteniment de les xemeneies, una xifra

01. L'escura-xemeneies

Toni netejant-ne una xemeneia a Alella. PERE VIRGILI

02. El joc de cartes alemany Schwarzer Peter. PERE VIRGILI

Més enllà de Mary Poppins

Encara que sigui minoritari i força desconegut, l'ofici d'escura-xemeneies es reivindica a Catalunya

que gairebé duplicava les actuacions per aquest concepte de l'any 2000, en què es van fer 492 serveis.

Evitar incendis

Avui el Christoph Stein, un alemany que fa 20 anys que viu en una torre a Alella, al Maresme, espera la visita de l'escura-xemeneies per fer la revisió anual. “Em sorprèn que aquí no hi hagi cap obligació ni control de l'estat sobre les xemeneies”, confessa l'alemany, que assegura que al seu país cada any el truquen per avisar que s'han de revisar els conductes.

Quan l'escura-xemeneies surt del cotxe, un s'adona que no porta la cara negra, ni carrega els llargs raspalls de Dick van Dyke. El seu uniforme és més semblant al que duria qualsevol treballador de la construcció. Però un raspall elàstic encerolat, un petit aspirador industrial i una mascareta donen algunes pistes de la seva professió. És l'escura-xemeneies Toni, el seu nom artístic i professional.

El primer que fa és pujar dalt la teulada i raspallar el barret de la xemeneia, un dels punts d'origen dels incendis. I és que, a part de l'acumu-

Escassos
A Catalunya només cinc empreses es dediquen a escurar xemeneies

Necessaris
El mal manteniment de xemeneies causa centenars d'incendis

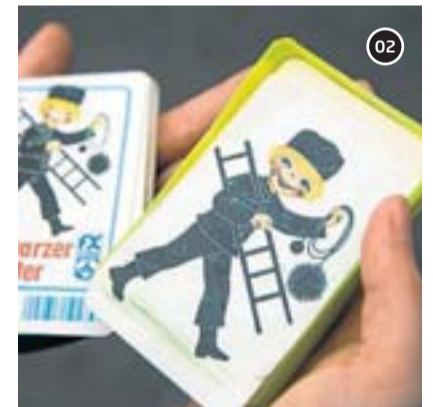
lació de sutge, l'altre factor que pot provocar flames són els nius d'ocells que s'hi instal·len. Un dia al Christoph se li va quedar atrapat un mussol dins el conducte. “Si no arriba a venir l'escura-xemeneies, no me n'hauria adonat i s'hauria provocat un bon incendi”, remarca.

Un cop acabada de netejar la part superior de la xemeneia, i per a desil·lusió dels observadors, el Toni no desapareix dins del conducte per arribar a l'entrada de baix, situada a la sala d'estar familiar. Allà acaba de netejar la campana i el recollidor.

En total la seva feina no ha durat més d'una hora, que es paga al voltant dels cent euros. I al contrari del que es podria pensar, durant el procediment no s'ha embrutat l'interior del domicili. Amb un llençol situat al costat de la xemeneia n'hi ha hagut prou. Qui sí que es queda més brut és el Toni, que acaba amb les mans i part de la cara tacades de carbó.

Consells de manteniment

La seva recomanació és fer la neteja un cop l'any, sobretot després de l'hivern, quan la xemeneia està carrega-

da de sutge i costa menys de treure'l. Però si no s'ha arribat a temps, la tardor és un bon moment per preparar-la abans de l'arribada dels mesos més freds. Això sí, el Toni confessa que un gest que sempre agraeixen els escura-xemeneies és que el dia abans que vinguin no s'encengui la xemeneia, perquè els conductes es queden molt calents i es poden cremar la pell.

L'expert també creu que aquests últims anys, arran de la moda dels pèl·lets i de la introducció de calderes, s'està invertint més en xemeneies i cada cop es té més cultura sobre el seu manteniment. Un dels productes més polèmics han sigut els escura-xemeneies mecànics i químics. Segons l'escura-xemeneies Toni, aquests productes, que es poden adquirir en botigues especialitzades, són ideals com a complement per netejar les xemeneies cada tres mesos. “Però la neteja a fons només la pot fer un escura-xemeneies, amb el raspall i l'aspirador”, remarca.

Finalment, el Toni recull tots els seus estris amb les mans tacades de sutge. No s'atreveix a donar la mà per acomiadar-se. Però en Christoph l'hi dona. Porta bona sort. —

Gent

TEXT:
NÚRIA JUANICO

Els nens que s'enfilaven per les xemeneies

Amb el creixement de la població urbana al Regne Unit durant la Revolució Industrial, el nombre de cases i edificis amb xemeneies va disparar les possibilitats laborals dels escura-xemeneies. En aquella època, el treball infantil no era cap anomalia i molts nens, i de vegades també nenes, eren aprenents d'escura-xemeneies. Acostumaven a ser infants que sovint no arribaven als sis anys i que sortien d'orfenats o de famílies desestructurades. El més ben valorat era la seva mida corporal, que era perfecta per netejar la xemeneia des de dins mateix, escalant per conductes que podien arribar a ser de menys de 23 cm de diàmetre. Sovint les xemeneies eren tan estretes que es veien obligats a despullar-se per poder encabir-s'hi.

No cal ni dir que es tractava d'una feina d'alt risc, que provocava una altíssima mortalitat, sobretot tenint en compte que les criatures ja vivien en unes condicions higièniques lamentables.

Un dia, el 1875, un jove de 12 anys estava netejant la xemeneia d'un hospital quan es va encallar al mig del conducte. Per fer-lo sortir van haver d'enderrocar tot el mur exterior de la xemeneia. Tot i que va sortir amb vida, l'infant va morir poc després a causa de l'aire tòxic que havia inhalat. Aquest fet es va fer tan famós que va provocar que el Parlament britànic prohibís definitivament la pràctica d'utilitzar nens per entrar dins les xemeneies i netejar-les.

Gravat del 1849 que mostra un nen escura-xemeneies. GETTY

Angelina Jolie reapareix després del divorci

Fa més de dos mesos **Angelina Jolie** i **Brad Pitt** van anunciar que es divorciaven. Des d'aleshores, l'actriu s'havia mantingut a l'ombra del focus mediàtic però ara ha reaparegut als mitjans.

Ho ha fet a través d'un vídeo en què pronuncia un discurs adreçat al Tribunal Penal Internacional de l'Haia. La intèrpret, que és ambaixadora de l'ACNUR des de fa 15 anys,

assegura en el vídeo: "Rebo amb satisfacció el compromís del tribunal d'incloure càrrecs per crims en contra dels infants, sigui on sigui que l'evidència ho permeti, com a part d'un enfocament més sistemàtic". La seva reaparició ha tingut lloc uns dies després que Pitt també s'hagi deixat veure públicament després de l'anunci de la separació. L'actor serà avui a Madrid. —

INSTAGRAM

Justin Bieber visita el Barça

El cantant **Justin Bieber** va compartir ahir una estona amb els jugadors del Barça. Bieber va visitar els esportistes durant la sessió preparatòria de l'equip de **Luis Enrique**, que demà juga davant del Cèltic de Glasgow. La *celebrity* adolescent va estar jugant una bona estona amb **Neymar**, amb el qual comparteix amistat des de fa temps. A més, Bieber va vestir-se amb la samarreta del Barça, va publicar vídeos a les xarxes en què feia de porter al Camp Nou i es va fer diverses *selfies* amb els jugadors. El cantant ofereix avui un concert al Palau Sant Jordi, motiu pel qual ha tretpitjat aquests dies Barcelona. —

EFE

Chenoa respon als retrets del pare

Després de la llargament debatuda cobra de Bisbal, **Chenoa** torna a estar a primera línia de la crònica rosa. En aquesta ocasió qui l'ha assenyalat amb els focus mediàtics és el seu pare biològic, **Carlos Corradini**, que divendres va visitar *Sálvame Deluxe*. Al programa de Telecinco, Corradini va retreure a Chenoa que no l'hagi ajudat a trobar feina i la va definir com "la gallina dels ous d'or". La cantant li ha respost entre línies a través d'Instagram, on ha publicat una imatge amb el missatge: "He decidit ser feliç en defensa pròpia". Chenoa va respondre així al seu progenitor i va deixar clar que no vol seguir alimentant la polèmica. —